

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs VII. Sexaginta sunt Reginae, & octoginta concubinae, &
adolescentularum non est numerus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

VERSUS VII.

Sexaginta sunt Regina, & octoginta concubina, & adolescentularum non est numerus.

Sexta & septima pars præsentis describitur versu. Nam cum in præcedentibus pulchritudinem Ecclesiæ per partes in Prælati & subiectis, & spiritualiter conuersantibus, qui per *capillos, dentes, & genas* designati sunt, prædicasset, nunc à toto perfectum eius decorem in vnitæte fidei celebri laude prosequitur: nam cum sancta Ecclesia aliquo modo pro diuersitate meritorum diuerso videatur, tamen propter vnã eandemque fidem diuersa non inuenitur. Tres quippe qualitates conuersantium in ea considerari possunt, quia sunt in illa & perfecti, & minus perfecti, & imperfecti: perfecti quidem sunt illi, qui omnia sua reliquerunt, & Deo soli tota mente adherunt, minus perfecti, qui non quidem omnia sua reliquerunt, sed de his quæ habere possunt, Deo in suis membris ministrare satagunt: imperfecti, qui fide quidẽ superioribus adhærent, sed quasi in tenera adhuc conuersatione, nondum perfectè bonum discretionis sunt assecuti.

Vnde hic non inconuenienter trium numerorum summa induci-

tur? videlicet senarij, octonarij atque denarij. Denarius quippe per senarium multiplicatus, in sexagenarium surgit, octonarius verò per denarium ductus, octogenarium efficit. Senarius autem perfectus arithmetica lege dicitur, quia cum omnibus suis partibus, quæ sunt tres, duo, & vnum, altera quippe pars eius sunt tres, tertia duo, sexta vnum insimul aggregatur, in priorem summam absque aliquo augmento vel detrimento reparatur. Porro octonarius diminutus nuncupatur, quia cum eius altera pars sint quatuor quarta duo, octaua vnum, eisdem partibus aggregatis septenarius conficitur, minor scilicet summa priori quantitate. Denarius verò qui Decalogam legis insinuat, quia ex septenario & trinario constat, septiformem Spiritus Sancti gratiam, & fidem sanctæ Trinitatis significat, quæ omnia videlicet decem præceptorum obseruatio, diuinorum donorum attributio, fidei sanctæ Trinitatis confessio, qui numerus perfecti, qui imperfecti demonstrant. Ipse enim Spiritus Sanctus in donorum suorum effectis ostendit qui Deum perfectè, qui minus diligant, qui adhuc neque timorem neque amorem Dei habeant.

Duo quippe sunt quæ nos omnino Deo subiectus efficiunt, timor videlicet & amor, cuius potentia quidem & sapientia maxime timo-

Senarius numerus quare dicitur perfectus:

Octonarius numerus quare diminutus nuncupetur.

Denarius numerus quid significet.

Potentia Dei timorem, benignitatem amorem nobis ingerit.

Ec 2 rem

In Ecclesia tres sunt qualitates conuersantium, perfectorum, minus perfectorum, & imperfectorum.

rem incutiunt, cum eum quem esse scimus, & cuncta quæ voluerit punire posse, & nihil latere cognoscimus: benignitas autem eius specialiter ad amorem pertinet, ut quæ benignissimum habemus, potissimum diligamus. Ex qua etiam certum est eum vlcisci impietatem velle, quia quo plus ei placet æquitas, magis displicet iniquitas, sicut scriptum est, *dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem.*

Psal. 44.

Sexagenario numero perfectorum vita exprimitur.

Quales animæ Regine nuncupentur.

Octonario numero minus perfectorum vita denotatur.

Sexagenario ergo numero, qui per senarium, qui perfectus est, denario multiplicatum conficitur, perfectorum vita exprimitur, qui perfecte præcepta diuina non obseruarent, nisi primo timorem initialem, postea amorem filialem ipsum timorem excludentem haberent. Et talis animæ benè *Regine* nuncupantur, quia diuina cooperante gratia sciunt & possunt se per rationem & intellectum regere, quando discernunt vtilitatem, gloriam, & honorem in boni executione, porro damnum, miseriam, & horrorem in mali perpetratione, ideoque bonum fortiter affectant, malum fortiter declinant.

Octogenario verò numero, qui denario per octonarium, qui diminutus dicitur, ducto completur, minus perfectorum vita denotatur, qui præcepta quidem diuina obseruant, sed non ita perfecte Deum ament, ut omnia terrena relinquere valeant. Istæ verò animæ

concupinarum nomine, designantur quia quamuis per bona opera Deo iungantur, nondum tamen ius illud legitimum adepti sunt de quodicitur, qui adhæret Deo, vnus cum eo Spiritus efficitur: hæc est enim plenaria spiritualis dotis conscriptio, ut qui funditus renuntiant sæculo, nunquam à diuino separentur consortio. *Adolescentulum* verò *numerus non desinitur*, quia infinitus est numerus imperfectorum, qui adhuc sub primitijs fidei constituti, maiorum eruditione indigent ad concipiendum timorem Dei, per quem quandoque ad ipsius proficiant amorem.

In quibus nonnulli sunt, de quibus plerumque dubia est æstimatione, dum non omnes ad electorum sortem pertineant, iuxta vocem Dominicam quæ dicit, *multi sunt vocati, pauci verò electi.*

VERSUS VIII.

Vna est columba mea, perfecta mea: vna est matri suæ, electa genitrici suæ. Viderunt eam filie, & beatissimam prædicauerunt: Regina & concubina laudauerunt eam.

CVM verò tam diuersæ sint qualitates meritum in Ecclesia, num ideo diuersa esse dicitur? minimè: sed sicut sequitur, *vna est colūba mea, perfecta mea; vna est matri suæ, electa genitrici suæ.* Vnde *vna* & *deli-*

1. Cor. 6.

Quæ animæ concupinarum nomine designantur.

Adolescentularum indefinitus numerus ponitur, quia imperfectorum talis est.

Matth. 22.

22.